

Pidä Saaristo Siistinä ry

VUOSIKERTOMUS 2009

Pidä Saaristo Siistinä ry on vuonna 1969 perustettu veneilijöiden ja muiden vesilläliikkujien ympäristöjärjestö. Tavoitteenamme on luoda vesillä liikkumiselle sellaiset edellytykset, että vesiympäristön kuormittaminen jäisi mahdollisimman vähäiseksi.

Ylläpidämme veneilijöille Roska-Roope –jätehuoltopisteitä Pohjanlahden, Saaristomeren, Itäisen Suomenlahden, Pirkanmaan, Päijänteen ja Saimaan saaristoalueilla. Roska-Roope -jätehuoltopisteiden lisäksi kehitämme käymäläjäteveden imutyhjennysverkostoa ja tyhjennämme imutyhjennyslaitteita, järjestämme jätteiden erilliskeräyksiä ja kehitämme veneilyn ympäristönsuojelua. Ympäristökasvatustoimintamme parantaa veneilijöiden ja satamien tietoutta veneilyn ja satamatoiminnan ympäristövaikutuksista.

JÄTEHUOLTO

Roska-Roope –jätehuoltopisteiden huolto tehtiin yhdistyksen omilla huoltoaluksilla lukuun ottamatta Pirkanmaata, jossa huolto tehtiin pienveneellä. Yhteensä jäteposteista kerättiin 10 259 jätēsäkillistä sekajätettä, mikä oli noin 3000 säkillistä edellisvuotta vähemmän. Vuoden aikana tehtiin kartoitus yhdistyksen huollon piirissä olevista Roska-Roope –pisteistä, mikä pienensi huoltopisteiden määrää edellisvuodesta ja vaikutti kerättyyn kokonaisjättemäärään.

Vesistöalue	Roska-Roope – pisteiden lkm	Jättemäärä, m ³
Pohjanlahti	31	576,2
Saaristomeri	36	1430,4
Itäinen Suomenlahti	8	188,4
Pirkanmaa	8 (käymälää)	-
Päijänne	24	35,8
Saimaa	68	172,0

Jätehuoltotoiminnan painopiste oli edellisvuosien tapaan Saaristomerellä. Saimaalla tehtiin varsinaisen jätehuoltotyön lisäksi paljon retkisatamien kunnostus- ja rakennustöitä. Lisäksi kuljetettiin 82,3 m³ polttopuuta saarissa sijaitseviin retkisatamiin.

Roska-Roope –pisteissä on pyritty lisäämään lajittelumahdollisuuksia, mikä useimmiten tarkoittaa erillisiä astioita lasille ja pienmetallille. Lasia kerättiin 22,03 m³ ja pienmetallia 26,08 m³. Yhdistyksen huoltoalukset huolsivat myös kohteissa sijaitsevat kuivakäymälät ja yhdistyksen omat imutyhjennyslaitteet, joita on kolmekymmentä. Näistä kertyi käymäläjättevettä 193,7 m³.

Erilliskeräyksiä, joissa kerättiin ongelmajätteitä, metallisromua sekä sähkö- ja elektroniikkaromua (SER) saariston asukkailta, tehtiin Saaristomerellä, Pohjanlahdella Vaasan alueella, Itäisellä Suomenlahdella ja Päijänteellä. Erilliskeräyksissä kerättyjen jakeiden kokonaismäärä on tilastoinnin puutteellisuuden vuoksi vain suuntaa-antava. Ongelmajätteitä kerättiin noin 7 tonnia, SER-jätettä yli 10 tonnia ja metallisromua 50 tonnia.

Itäisen Suomenlahden jätehuoltotoiminnan ulkoistaminen käynnistettiin ja huoltoaluksen kipparin työsuhde irtisanottiin tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä marraskuussa.

TIEDOTUS

Yhdistyksen jäsenlehti Roope News ilmestyi kaksi kertaa, huhtikuussa ja lokakuussa. Lehden painosmäärä oli 16 000 kpl. Erillistä Roope-palvelut luetteloa ei enää julkaistu, vaan sen korvasi verkkosivuille tehty karttasovellus. Samoin luovuttiin erillisen tuote-esitteen painatuksesta kustannus- ja ympäristösyistä.

Yhdistyksen verkkosivuilla oli vuoden aikana keskimäärin 1900 erillistä kävijää kuukaudessa.

Tärkein messuosallistuminen oli Vene 09 –messut Helsingissä. Muita tapahtumia, joihin yhdistys osallistui näytteilleasettajana, olivat Kuopion Kallavesj’ ja Jyväskylän vapaa-aika messut.

Mediaosumia tuli vuoden aikana 230 kpl. Yhdistyksen merkkivuoden ansiosta perustoiminta sai poikkeuksellisen paljon näkyvyyttä valtakunnan tasolla. Huippu saavutettiin 28.7., jolloin yhdistys oli esillä valtakunnallisesti YLE:n Aamu-TV:ssä, YLE:n iltauutisissa, TV-Nytt:n pääuutislähetyksessä sekä YLE:n Lounais-Suomen alueuutisissa. MTV3:n uutisissa yhdistyksen toiminnasta kerrottiin viikkoa myöhemmin.

Jokavuotinen satamaseminaari järjestettiin Savonlinnassa 13.-15.3. Seminaariin osallistui 30 henkilöä.

Yhdistyksen 40-vuotisjuhlia vietettiin jäsenten kanssa eri vesistöalueilla seuraavasti:

- 13.6. Pirkanmaa / Peronsaari: 40 henkeä
- 15.6. Savonlinna / Roope-Saimaa: 80 henkeä
- 16.6. Kotka / Maretarium: 35 henkeä
- 23.6. Vaasa / Roope-Botnia: 35 henkeä
- 29.6. Jyväskylä / Roopetar: 20 henkeä
- 24.7. Turku /Manilla: 50 henkeä
- 1.8. Turku / Högsåra 38 henkeä

PROJEKTITOIMINTA

Ympäristökysymykset veneiden huolto- ja telakointialueilla

Varsinais-Suomen liitto rahoittaa Maakunnan kehittämisrahasta otsikossa mainittua hanketta. Hankkeen budjetti on 90070 e, josta Maakunnan kehittämisrahan osuus on 70 %. Hanke käynnistyi 1.2.2008 ja oli suunniteltu päättyväksi 31.10.2009, mutta sille myönnettiin jatkoaikaa 28.2.2010 saakka. Hankkeen sisällölliset osa-alueet ovat: veneiden pohjapesu, myrkkymaalit sekä veneiden huolto-, korjaus- ja maalaustöihin liittyvät ympäristönäkökohdat. Tämä ns. Telakka-hanke oli esillä yhdistyksen osastolla Vene 09 -messuilla. Hankkeen vuokraama veneenpohjapesurin oli veneilijöiden käytössä Paraisten Venekeskuksessa. Kesän jälkeen hankerahalla teetettiin Airix Ympäristö Oy:llä suunnitelma ympäristöystävällisen veneenpesupaikan toteutuksesta.

Saaristomeri.info

Hankkeessa kehitettiin Saaristomeren suojelua koskevan tiedon jakamiseen, kansalaiskeskusteluun ja ympäristöseurantaan verkkoympäristö www.saaristomeri.info. Maaliskuussa 2007 alkanut hanke päättyi 30.05.2009.

Baltic Marine Litter -hankevalmistelu

Yhdistys oli mukana Håll Sverige Rent –säätiön johtamassa konsortiossa, joka haki EU:n Central Baltic –ohjelmalta rahoitusta Baltic Marine Litter –hankkeelle. Hakemus sai kuitenkin syyskuussa kielteisen rahoituspäätöksen.

Baltic Sea Info Now –hankevalmistelu

Yhdistys osallistui Turun ammattikorkeakoulun johtaman konsortion jäsenenä Baltic Sea Info –hankkeen valmisteluun. Hanke sai Central Baltic Interreg IVA -ohjelmasta myönteisen rahoituspäätöksen ja käynnistyi marraskuussa. Hankkeessa sovelletaan Saaristomeri.info hankkeen konseptia ja kokemuksia koko Itämeren alueella tavoitteena tiedotus ja kansalaiskeskustelun herättäminen Itämeren tilasta. Hanke on kolmivuotinen ja yhdistyksen osuus on 114 800 € kolmen vuoden aikana.

Sinilippu-ohjelma

PSS ry keskusteli alkuvuodesta Sinilippu-ohjelmasta vastaavan FEE:n (Foundation for Environmental Awareness) edustajien kanssa tavoitteena saada Suomen oloja vastaavaa joustoa ohjelman jäykiksi koettuihin vaatimuksiin. 5.6. nostettiin 24 Sinilippusataman salkoon Sinilippu. Tämä jäi yhdistyksen osalta kuitenkin viimeiseksi Sinilippukaudeksi, sillä FEE ei suostunut ehdotettuihin joustoihin, joten elokuussa yhdistyksen hallitus päätti luopua Sinilippu-ohjelman toteutuksesta. Jatkossa yhdistys työskentelee vierassatamien ympäristöasioiden parissa oman Roope-satamat –ympäristöohjelman kautta. Uuden ohjelman konseptointi aloitettiin loppuvuonna tavoitteena lanseeraus keväällä 2010 ja ohjelman käynnistäminen seuraavalla veneilykaudella.

TYTÄRYHTIÖT

Yhdistys myi 100 % omistamansa tytäryhtiön KLARA – Saariston Puhtaanapito Oy Turun Seudun Jätehuolto Oy:lle 12.5. tehdyllä kaupalla. Kauppa vahvistaa KLARA:n mahdollisuuksia kehittää saariston asukkaiden jätehuoltoa ja toisaalta on PSS ry:n strategian mukainen yhdistyksen keskittäessä voimavaransa veneilijöiden jätehuoltoon ja ympäristövalistukseen.

Roope-tuotemyynnistä vastanneen Saaristo Siistinä Tuotteet Oy:n liiketoiminta väheni vuoden aikana suunnitellusti. Uutuustuotteita otettiin keväällä aiempaa vähemmän myyntiin ja toiminta keskittyi olemassa olevan varaston realisointiin. Vastuuhenkilö Leena Karrento jäi eläkkeelle 1.10., minkä jälkeen loppuvarastoa myytiin alennettuun hintaan Arkipelaguksessa joulun alla. Syksyllä solmittiin yhteistyösopimus Pinetta-tuote Oy:n / Design Hillin kanssa tuotemyynnin ulkoistamisesta 1.1.2010 lähtien. Yhdistys osallistuu valikoiman suunnitteluun ja saa bruttomyyntiperusteisen royaltin.

INVESTOINNIT

Arkipelagus-toimistoaluksen ATK-järjestelmä uusittiin kesän aikana ja syksyllä siirryttiin mobiilivaihteen käyttöön puheliniikenteessä.

Yhdistys hankki neljä kelluvaa ja yhden kiinteän imutyhjennyslaitteen ympäristöministeriön myöntämän 100 000 €:n erillistuen avulla. Uudet laitteet sijoitettiin seuraaviin kohteisiin:

- Nötö, Länsi-Turunmaa
- Kirjainen, Länsi-Turunmaa
- Velkuanmaa, Naantali
- Rönnskären, Maalahti
- Barösund, Inkoo

Lisäksi Sony Finland Oy / MustaPörssi lahjoitti yhden kelluvan imutyhjennyslaitteen, joka sijoitettiin Bors-tön saareen Saaristomerellä.

Suurin yhdistyksen oma investointi oli Trunsössä yhdistyksen maalla sijainneen saunamökin osto. Muita investointeja olivat uusi jätteenkäsittelylaituri, jonka kapasiteetti on 10 m³. Se tullaan sijoittamaan Saaristomerelle vilkkaaseen venesatamaan.

Joulukuussa yhdistys myi huoltoalus m/s Jumbo-Roopen. Vuonna 1958 valmistunut alus ehti olla yhdistyksen palveluksessa 16 vuotta. Jumbo-Roope myytiin, koska sen ylläpitokulut kasvoivat kohtuuttoman suuriksi ja kaupalla saatiin perusrahoitusta uusaluslupahankinnalle.

HALLINTO JA ORGANISAATIO

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 25.3. Tampereella.

Yhdistyksen hallituksen muodostivat

- Bo Lindholm (pj)

- Alf Norrgård
- Bengt Westerholm
- Klas Nyström
- Björn Grönholm
- Susanna Ollqvist

Hallitus kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa (20.2., 25.3., 25.3., 28.5., 20.8. ja 20.11.) sekä piti kolme sähköpostikokousta (11.3., 20.10. ja 23.12.)

Yhdistyksen palveluksessa oli toimintavuonna kaksitoista vakituista työntekijää ja kesäaikana näiden lisäksi merimiehiä ja kausityöntekijöitä. Entinen pääsihteeri Rolf Karrento jäi vuoden lopussa eläkkeelle. Itäisen Suomenlahden aluevastaava ja huoltoaluksen kippari Seppo Turja irtisanottiin tuotannollisilla ja taloudellisilla syillä syksyllä, koska alueen huoltotoiminta päätettiin ulkoistaa.

RAHOITUS

Yhdistyksen varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 1 115 061,05 € ja varainhankinnan (384 786,09 €) sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan (1958,78 €) jälkeen jäi kulujäämäksi ennen satunnaisia eriä 728 316,18 €. Yleisavustusten kokonaismäärä oli 794 287,81 €, joten tilikauden ylijäämäksi muodostui 65 971,63 €. Toimintavuoden ylijäämä säästetään uuden huoltoaluksen hankintaa varten.

Menojakauma oli:

Jätehuolto 733 406,55 € / 50,9 %
Tiedotus 417 317,33 € / 29,0 %
Hallinto 289 255,62 € / 20,1 %

Tulojakauma oli:

Ympäristöministeriön avustus 465 000,00 € / 30,9 %
Kunta-avustukset 80098,53 € / 5,3 %
Yritysyhteistyö 249189,28 € / 16,5 %
Jätehuollon tuotot 277 748,43 € / 18,4 %
Tiedotustoiminnan tuotot 47 170,02 € / 3,1 %
Varainhankinta 384 786,09 € / 25,6 %
Sijoitus- ja rahoitustoiminta 1958,78 € / 0,1 %

Projektirahoitus sisältyy jätehuollon ja tiedotustoiminnan tuottoihin.

JÄSENMAÄRÄ

Yhdistyksen jäsenmäärä toimintavuoden lopussa oli 12 830 jäsentä. Jäsenmäärän muutos vuoden aikana oli vähennystä 97 jäsentä.